

13. Εξοπλισμός ενάντια στις Θλίψεις

Ανάγνωσμα: Α΄ Πέτρου 4:1-6

ΟΠΩΣ έχουμε δει από τότε που αρχίσαμε τη μελέτη της Πρώτης Επιστολής του Πέτρου, ο απόστολος απευθύνεται σε χριστιανούς που θλίβονται για την πίστη τους στον Χριστό. Η τεχνική της αντιμετώπισης, ωστόσο, των θλίψεων εξαιτίας των *διωγμών*, δεν διαφέρει από την τεχνική της αντιμετώπισης των θλίψεων εξαιτίας *άλλων δυσμενών* παραγόντων στη ζωή του χριστιανού. Μια πλευρά της αντιμετώπισης των θλίψεων έχει να κάνει με τον εξοπλισμό του πιστού ενάντια σε κάθε μορφή θλίψης. Και δεν υπάρχει καλύτερος εξοπλισμός από τη συνειδητοποίηση ορισμένων αληθειών της χριστιανικής ζωής.

Στη σημερινή μας περικοπή συναντούμε 2 μεγάλες αλήθειες που πρέπει να συνειδητοποιήσουμε αν θέλουμε ν' αντιμετωπίσουμε νικηφόρα την κάθε θλίψη που συναντάμε στη ζωή μας. (1) Τα μεγάλα Κέρδη των Θλίψεων. (2) Η Δύναμη της Μαρτυρίας.

1. ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΕΡΔΗ ΤΩΝ ΘΛΙΨΕΩΝ [εδ. 1-3]

Οι θλίψεις για χάρη του Χριστού φέρνουν ανεκτίμητα οφέλη στη ζωή μας:

α) Η Μεταμόρφωση – Οι θλίψεις μεταμορφώνουν τη ζωή μας (εδ. 1). Από το ρήμα του εδαφίου παίρνουμε και τον τίτλο του θεματός μας. Οπλιστείτε απέναντι στις θλίψεις. Ως πιστοί πρέπει να οπλιστούμε με τη δύναμη που μας δίνει ο Χριστός για ν' αντικρούσουμε τις επιθέσεις του εχθρού των ψυχών μας. Και η δύναμη αυτή είναι το θαρραλέο φρόνημα (*έννοια*) του Χριστού. Σημαίνει τη σταθερή απόφαση να κάνουμε το θέλημα του Θεού, ακόμη κι αν αυτό έχει για μας δυσάρεστα αποτελέσματα. Αν υποφέρουμε μαζί με τον Χριστό, θα διαπιστώσουμε στη ζωή μας ότι μαζί με τις θλίψεις έρχεται και η ευλογία μαζί με τον Χριστό. Ο σταυρός πάντοτε φέρνει ένα στεφάνι νίκης. Κάτι ανάλογο λέει ο Παύλος (Ρωμ 6:6-7). Προτού γνωρίσουμε τον Χριστό, δεν είχαμε τη δύναμη να νικήσουμε την αμαρτωλή μας φύση. Στην πρόκληση της σάρκας πέφταμε αμέσως την παγίδα της. Όταν όμως ήρθε ο Χριστός στη ζωή μας, μας έδωσε τη δύναμη ν' απαλλαχτούμε από την αμαρτία με την έννοια ότι δεν είναι πια ο δυνάστης της ζωής μας. Ακριβώς επειδή ο Χριστός ζει μέσα μας, έχουμε απαλλαχτεί από τον έλεγχο της αμαρτίας. Δεν είμαστε πια υπόδουλοι της αμαρτίας. Είμαστε ελεύθεροι!

β) Η απάρνηση της Αμαρτίας – Παύουμε να αναλωνόμαστε στις επιθυμίες των ανθρώπων (εδ. 2). Η ελευθερία που κερδίζουμε έχει έναν σκοπό (*είς τὸ...*): την υπόλοιπη ζωή μας να τη ζήσουμε κατά το θέλημα του Θεού. Μια καλή παρηγοριά είναι ότι στον ουρανό θ' απαλλαχτούμε από την αμαρτία. Στον ουρανό –λέμε– δεν θα υπάρχει αμαρτία. Οι χριστιανοί όμως δεν περιμένουμε να πάμε στον ουρανό για να απαρνηθούμε την αμαρτία –τις ανθρώπινες επιθυμίες. Αυτό μπορεί να γίνει κι εδώ στη γη, καθώς αναπτύσσεται η ζωή μας με τον Χριστό. Οι θλίψεις παίζουν κι αυτό τον ρόλο: μας αποσπούν από τις επιθυμίες της σάρκας, έτσι ώστε να ζούμε για τον Θεό. Όταν δεχόμαστε τις θλίψεις με ταπεινή καρδιά, αυτές μας καθοδηγούν, γίνονται οι δάσκαλοί μας που μας οδηγούν σε μια πληρέστερη ζωή με τον Χριστό. Ο Δαβίδ εξηγεί ακριβώς αυτή τη λειτουργία των θλίψεων στη ζωή μας (Ψλ 119:67): *Προτού να ταλαιπωρηθώ εγώ πλανιόμουν· αλλά τώρα το λόγο σου τηρώ*. Ο χριστιανός που καλοπερνάει ή θέλει να αποφεύγει τις θλίψεις βρίσκεται σε πλάνη. Χάνει τα κέρδη των θλίψεων! Θα 'λεγε κανείς ότι οι θλίψεις μάς στρώνουν να πάμε πιο κοντά στον Θεό και πιο βαθιά στον λόγο του. Είναι το μέσον με το οποίο ο Θεός μορφώνει μέσα μας με αγάπη την εικόνα του Χριστού. Μας κάνει να μοιάζουμε με τον Χριστό, καθώς σιγά σιγά και προσοδευτικά μας κάνει για νιώθουμε για τους άλλους συμπόνια, κατανόηση, και το θάρρος για τα οποία τόσο πολύ προσευχόμασταν να τα έχουμε. Χωρίς τον πόνο, δεν μπορούμε να είμαστε αυτό που μας θέλει ο Θεός. Η δική του δύναμη λάμπει δυνατότερα μέσα από την αδυναμία μας. Είναι αυτή η πνευματική μας επιδίωξη; Τότε ανοίγουμε την πόρτα των θλίψεων, ώστε ο Θεός να επέμβει δημιουργικά στη ζωή μας –κι αυτό είναι πνευματικό κέρδος.

γ) Ζωή για τον Θεό – Ζούμε πραγματικά για τον Θεό. Ένα τρίτο κέρδος είναι ότι η θλίψη μάς βοηθάει να ζήσουμε για τον Θεό αντί να ζήσουμε για να ικανοποιούμε το δικό μας θέλημα. Οι θλίψεις μάς τραντάζουν, ταρακουνούν τη ζωή μας να μας αποσπάσουν, να διαλύσουν μέσα μας την ξεπεσμένη ανθρώπινη φύση μας, ώστε να μπορέσουμε να ζήσουμε για τον Κύριο. Αν πράττουμε το θέλημα του Θεού, επενδύουμε την υπόλοιπη ζωή μας στο Πνεύμα, αφού δεν είναι δυνατόν να ζούμε και κατά τη σάρκα και κατά το Πνεύμα. Ζώντας κατά το Πνεύμα ο κάθε πιστός παίρνει μέσα του

τη δύναμη ν' αντισταθεί στην αμαρτία και να ζήσει για τον Θεό. Μπορεί να μην καταλαβαίνουμε πάντοτε το θέλημα του Θεού, γιατί τα γεγονότα γύρω μας μπορεί να μην είναι εδώ είναι πάντοτε σίγουρα, αλλά εδώ είναι που πρέπει –και αποκτούμε τη δύναμη– να ζήσουμε διά της πίστεως. Εδώ έχουμε μια από τις εφαρμογές του κανόνα της Βίβλου ότι «ο δίκαιος εκ πίστεως ζήσεται». Πίστη εν προκειμένω στις υποσχέσεις του Θεού.

δ) Η ανατίναξη της γέφυρας – Κόβουμε κάθε γέφυρα με την παλιά ζωή (εδ. 3). Κάτι που μας κάνει εντύπωση εδώ είναι η φρ. *τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν*. Αυτό δείχνει πως ο Πέτρος είχε υπόψη του ανθρώπους που προέρχονται από τον ειδωλολατρικό κόσμο. Ο κατάλογος όλων των αμαρτιών που ακολουθεί είναι ενδεικτικός και περιλαμβάνει «κάθε λογής αισχροτήτες, αμαρτωλές επιθυμίες, μεθύσια, κραιπάλες, οργιαστικά γλέντια κι ασεβείς ειδωλολατρικές τελετές». Το αποκορύφωμα βέβαια βρίσκεται στο τέλος: «ασεβείς ειδωλολατρικές τελετές». Αυτό που μας ανακουφίζει τώρα που ήρθαμε στον Χριστό είναι ότι ο Χριστός γεμίζει όλα τα κενά μας που ως τώρα τα γέμιζε η αμαρτία. Κι όταν γεμίσει η ζωή μας με το Πνεύμα του Θεού, αυτόματα αδειάζει από όλα αυτά τα σκουπίδια της αμαρτίας. Ο νέος άνθρωπος αναφωνεί «Φτάνει πια! Από δω και πέρα θα ζήσω όπως με θέλει ο Θεός –μια νέα ζωή». Εδώ είναι το σημείο που διαφέρει ο χριστιανός από τον κόσμο. Πρόκειται όχι για έναν αγώνα απελπισμένο όπως οι ευσεβείς που προσπαθούν να κερδίσουν με τις προσπάθειές τους την αγιότητα αλλά με μια χαρούμενη ζωή απαλλαγμένη από την αμαρτία και με εμπιστοσύνη στη δύναμη του Πνεύματος. Κι όταν το φως λάμψει μέσα στο σκοτάδι εξαφανίζεται το σκοτάδι!

2. Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ [εδ. 4-6]

α) Πολλά έχουν λεχθεί και λέγονται για το ζήτημα της μαρτυρίας του πιστού στο περιβάλλον του. Πώς πρέπει να δίνουμε τη μαρτυρία μας; σε ποιους πρέπει να δίνουμε τη μαρτυρία μας; κλπ. Στο εδ. 4 ο Πέτρος θίγει ένα άλλο ζήτημα σχετικό με τη μαρτυρία: η μαρτυρία του χριστιανού ξενίζει τους γύρω του. Τους παραξενεύει, χάνουν το μυαλό τους, τους τρελαίνει. Θυμάστε πώς ακόμα και οι χριστιανοί είχαν σε καραντίνα τον Παύλο μετά τη Δαμασκό, ώσπου ο Θεός να τον συστήσει στην εκκλησία. Κι όχι μόνο, αλλά επόμενη αντίδραση είναι η βλασφημία εναντίον των χριστιανών. Όλοι έχουμε να παρατηρήσουμε από την προσωπική μας πείρα πως υπήρξαν περιπτώσεις που οι γύρω μας ένιωθαν άβολα, στενοχωριούνταν, διαμαρτύρονταν, αγανακτούσαν, ιδιαίτερα αν πρόκειται για παλιούς συντρόφους μας στη ζωή της αμαρτίας. Επόμενο βήμα είναι η «βλασφημία». Αρχίζουν και βάζουν τη ζωή μας στο μικροσκόπιο για να βρουν κάτι να μας κατηγορήσουν. Θα 'χετε προσέξει ότι η πρώτη κατηγορία/βλασφημία που εκτοξεύουν κατά των πιστών, ακόμη κι από συγγενείς τους, από την ίδια τους την οικογένεια, είναι ότι είμαστε «υποκριτές». Άλλα λέμε κι άλλα κάνουμε. Κι ακολουθεί η περιφρόνηση, η αντίσταση και ο διωγμός. Όποιος πάει αντίθετα στο ρεύμα ενοχλεί. Κι αυτό είναι μια μορφή θλίψεως.

Στην Αποκάλυψη (6:10) διαβάζουμε την κραυγή των αγίων: «Ὡς πότε, επιτέλους, Δέσποτα άγιε και αληθινέ; Πότε θα έρθει η κρίση σου; Πότε θα πάρεις πίσω το αίμα μας απ' τους κατοίκους της γης;» Η παρότρυνση του Ευαγγελίου «Φτάνει πια! Αρκετά ζήσατε στην αμαρτία», σηματοδοτεί την έναρξη μιας ζωής θλίψεων και διωγμών. Και τώρα έρχεται ο πιστός ν' αναφωνήσει: «Ναι, Κύριε, φτάνει πια –αλλά έως πότε;»

β) Σ' ένα τέτοιο ερώτημα δίνει την απάντηση το εδ. 5: Όλοι όσοι προκάλεσαν θλίψη στους πιστούς του Χριστού, μια μέρα θα κριθούν. Το κήρυγμα της Χάρης δεν αγνοεί το κήρυγμα της Κρίσης στα τέλη των καιρών. Το γεγονός αυτό δεν είναι κάτι το απρόσμενο. Ο Θεός έχει έτοιμη την κρίση του: «Είναι έτοιμος να κρίνει». Η καθολική κρίση όλων των απίστων είναι ένα γεγονός «ενσωματωμένο στην εν Χριστώ οικονομία». Αυτή η διαβεβαίωση προς του Χριστιανούς είναι που τους ξεχωρίζει ως προς τη συμπεριφορά τους απέναντι στους Άλλους. Οι Μουσουλμάνοι κηρύττουν «θάνατος στους απίστευτους». Οι Σταυροφόροι του Πάπα σκότωναν τους απίστευτους για να ελευθερώσουν τάχα τους Αγίους Τόπους κλπ. Αυτά δεν τα δίδαξε ο Χριστός. Η εκδίκηση ανήκει σ' εκείνον, κι εκείνος είναι ο μόνος αρμόδιος να κρίνει. Όχι εμείς.

γ) Τέλος, το εδ. 6 μας υπενθυμίζει την ελπίδα της αιώνιας ζωής για τους πιστούς που τώρα έχουν πεθάνει: Η φρ. «και στους νεκρούς» από πολλούς θεωρείται ότι αφορά και τους πνευματικά νεκρούς εξαιτίας της αμαρτίας και τους φυσικά νεκρούς, που κάποτε πίστεψαν στον Χριστό αλλά τώρα έχουν πεθάνει. Όσοι άκουσαν και δέχτηκαν το ευαγγέλιο εν Χριστώ, δεν θα αντιμετωπίσουν την κρίση αλλά θα έχουν μια εντελώς διαφορετική κατάληξη. Η τελευταία δυσμενής συνέπεια στη γη γι' αυτούς είναι ο φυσικός τους θάνατος. Οι πιστοί του Χριστού εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν τον φυσικό θάνατο, επειδή φέρουν ακόμη τη σάρκα, και αυτή είναι η «κρίση» που βιώνουν. Ο φυσικός θάνατος όμως, δεν οδηγεί τον πιστό στην κρίση αλλά στην αιώνια ζωή. Η φρ. *ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι* αναφέρεται στο Άγιο Πνεύμα. Όσοι έχουν το Πνεύμα του Θεού, ζουν αιώνια στην παρουσία του Θεού, μια ζωή που αρχίζει από τώρα. Αλλά και η άποψη ότι ο Χριστός μετά τον θάνατό του κατέβηκε στον άδη και κήρυξε στους νεκρούς, στηρίζεται τόσο στις Γραφές (βλ. και Mt 27:52-53) όσο και στους πρώτους αποστολικούς Πατέρες (Ιγν. Θεοφόρος, Ιουστ. Μάρτυς, Ειρηναίος, Κλ. Αλεξανδρεὺς) που ερμηνεύουν το Α΄ Πε 4:6 κυριολεκτικά.
